

**MINISTRY OF NATIONAL EDUCATION
„1 DECEMBRIE 1918” UNIVERSITY OF ALBA IULIA
FACULTY OF HISTORY AND PHILOLOGY
THE PHD/DOCTORAL SCHOOL OF PHILOLOGY**

DOCTOR’S DEGREE

SUMMARY

**PhD COORDINATOR:
Prof. univ. dr. Mircea Braga**

PhD Student:

Aritina Raluca Iancu (Micu-Oțelea)

**ALBA IULIA
2019**

**MINISTRY OF NATIONAL EDUCATION
„1 DECEMBRIE 1918” UNIVERSITY OF ALBA IULIA
FACULTY OF HISTORY AND PHILOLOGY
THE PHD/DOCTORAL SCHOOL OF PHILOLOGY**

DOCTORAL DEGREE SUMMARY

**THE NOVEL OF THE SLUM – FROM SELF-
CENTERING TO THE INTOXICATION OF THE
CENTER. THE HISTORY OF A COMPLICATED
RELATIONSHIP**

**PhD Coordinator:
Prof. univ. dr. Mircea Braga
PhD Student:**

Aritina Raluca Iancu (Micu-Oțelea)

**ALBA IULIA
2019**

CONTENTS

Argument 5

Part I

Chapter I

The place of the slum between center and periphery

I.1. In search of the „Great town” or the discovery of the literary slum.....8

I.2. Center, periphery, slum, ghetto..... 19

I.3. Missing a wider structural context: neglecting the center of the slum 28

I.4. The center dynamics: the main center and the slum center 30

I.5. Alterity/Otherness and the game of power in the dynamics of the center 34

Part II

The slum –Romanian mirrors 38

Chapter II

II. 1. ***The Slum – reality separated from the center*** 38

II.2. G.M Zamfirescu – *The Barrier* or the slum lyricization 40

II.2.1 G.M. Zamfirescu – „the twist”.....40

II.2.2 *Barrier* – At the beginning there was the end 43

II.2.3 *The Maidan with love, the Holy Shame and the Song of Destinies* – „whipped lyricism”?.....48

II.2.4. The pulse of the slum on two coordinates: love and death 50

II.2.5. Love – the sentimental slum 56

II.2.6. Death – the grieving slum 61

II.2.7. Life – friend and lover 71

II. 3. Eugen Barbu- *The Hollow* or the empathizing slum 72

II. 3. 1. „Man by work and work by man” 72

II. 3.2. *The Hollow* – the poem of the slum coming to life 75

II. 3.3. The other face of the *Hollow* or the slum of the delinquents 89

II. 3.4. The empathizing slum - „a narrative paradox: detachment and proximity”....95

II.4. Panait Istrati- *Codin, Mihail* or the slum of the ponds.....97

II. 4.1. Panait Istrati- the rebellion of the outcast.....97

II.4. 2. Panait Istrati or the slum of the ponds 102

II.5.Isac Peltz- *Calea Văcărești* or the ethnicized slum 113

II.5.1 The Ghetto – a literary challenge 113

II.5.2.Isac Peltz and the pains of the slum 116

II.5.3. The image of the self and of the other or the specificity of the ethnicized slum	119
--	-----

Chapter III

III.1. <i>The Slum – the slide of the center into the slum</i>	130
---	-----

III.2. Mateiu I. Caragiale- <i>Craii de Curtea-Veche</i> -the mystic slum	132
---	-----

III.2.1. Mateiu I Caragiale- <i>homo specularis</i> and the bastard complex	132
---	-----

III.2.2. <i>Craii de Curtea-Veche</i> – the strangeness of a masterpiece	135
--	-----

III. 2. 3. The novel of an initiation ceremonial - the first two pilgrimages	138
--	-----

III. 2. 4. The mystic slum- or initiation by the „life which lives itself”	155
--	-----

III.3. Carol Ardeleanu- <i>Diplomatul, tăbăcarul și actrița/ The diplomat, the tanner and the actress</i> the fall into the slum /the slum of the fallen	164
---	-----

III.3.1. Carol Ardeleanu – „the appetite of the real”	164
---	-----

III.3.2. <i>Diplomatul, tăbăcarul și actrița/ The diplomat, the tanner and the actress</i> – the fall into the slum.....	167
---	-----

III.4. Iolanda Malamen- <i>Antoniou și Kawabata</i> or the slum as a self-imposed exile	177
---	-----

III.4.1. <i>Antoniou și Kawabata</i> – a novel of the literacy of life	177
--	-----

III.4 .2. The clochard and the need of a story or „a Scheherazade of the slum”	179
---	-----

Chapter IV

IV.1. <i>The Slum – the devour of the center</i>	189
---	-----

IV.2. N.D. Cocea- <i>Nea Nae</i> or the intoxication of the center	191
--	-----

IV.3. Petru Cimpoșu - <i>Simion Liftnicul</i> or the slum compression on the vertical	197
---	-----

IV.4. Radu Aldulescu - <i>Amantul Colivăresei</i> or the slum of the „new man”	206
--	-----

IV.4.1. Periphery, the escape from a dysfunctional family	206
---	-----

IV.4.2 The slum of the „new man” under the magnifying glass	213
---	-----

Conclusions or <i>From the literary slum to society turning into a slum</i>	222
--	-----

BIBLIOGRAPHY	229
---------------------------	-----

Key-words: slum, center, primary center, slum center, dynamics of centers, periphery, ghetto, novel, alterity/otherness, big city, society turning into a slum

The „Preference for the slum”¹ which Ruxandra Cesereanu imputes to Romania in the dawn of the XXIst century illustrates „a generalized strabismus of value”², a day-to-day reality, more and more aggressive and worrying by the long-term consequences which society’s gradual turning into a slum implies. The dilution of centric values against a background of profound axiological disorientation leads to a reversal of proportions, transforming what should form a minority into an overwhelming majority. „The Slum” manifests itself in various forms, affecting different layers of everyday reality: the sentimental slum that involves a trivialization of love, the dress slum manifesting itself by flashiness and bad taste, the architectural slum which intoxicates the urban tissue of the town, the social slum illustrated by a category of resourceful people, pushed towards the crime zone, the political slum, the mass-media slum³. The Romanian society’s turning into a slum is a hypostasis of the barbarian invasion (as identified by Alessandro Baricco in his essay on mutation, Barbarians) facilitated by a "painful contraction of taste and cultural refinement"⁴, betraying an elasticity of the concept of the center. And though, as the same writer underlines, „the DNA of a civilization not only builds on the highest curves of its sensitivity, but also, if not first of all, on its apparently most insignificant deviations”⁵. Baricco would draw attention on the fact that we are all subject to this mutation, the difference residing only in the proportion of transformation: „There is no border, believe me, there is no civilization on the one hand and barbarians on the other: there is only the edge of the mutation that advances and runs within us”⁶. Therefore, the slum as a social reality and, by extension, the literary slum cannot be eliminated by their mere ignorance, they exist, they influence and often fascinate through the picturesque.

The present paperwork, *The Novel of the Slum —from self-centering to the center intoxication. The History of a Complicated Relationship*, began from the interest for filth and beauty, for kindness and violence, for the way in which a "mental habitat" is articulated and

---

¹Ruxandra Cesereanu, *Mahalaua România*, în vol. Ruxandra Cesereanu &CO, *Made in România. Subculturi urbane la sfârșit de secol XX și început de secol XXI*, Cluj-Napoca, Editura Limes, 2005, p.15.

²Jean Baudrillard, *Paroxismul indiferent*, Cluj-Napoca, Publishing House Ideea Design&Print, 2001, p. 8.

³See Ruxandra Cesereanu, *Op. cit.*, pp. 9-15

⁴*Ibidem*, p. 51.

⁵*Ibidem*, p. 22.

⁶*Ibidem*, p. 203.

imposed”⁷, all this agglutinated under a curious, empathetic look without damaging a relevant critical evaluation.

The relationship between the slum and the urban significance node was not always the same, the dynamics of the relationship between the two entities producing different patterns, which involved sporadic and non-contaminating touches, each protecting its set of behavioral, ethical and sometimes, ethnic, or conversely codes, violent and mutilating interlocks. Configured beyond the center, sometimes comfortably installed in its immediate vicinity, the slum cannot and must not be ignored. Becoming a literary theme, it does not only proliferate in the area of negative connotations, impressing precisely by the human sample it proposes, by the diversity of the figures that populate it, by the specificity of the environment that dictates the gesture of the individual.

Taking as a starting point the premise according to which the slum has created a center of irradiation by which it exerts a centripetal or, on the contrary, a centrifugal force, the *purpose* of this work is to focus on the different hypostases of the relationship between the center of the center/the reference center and the center of the slum, as they have been illustrated over time in different Romanian mirrors. The novel, as a literary species of wide breathing, allowed us a detailed configuration, in all the registers of existence of what the slum represents. By canceling the chronological criterion, this interpretation grid has facilitated approaches between novels belonging to different eras, to writers whose works "enter into dialogue" over time.

The illustration of this topic direction in the Romanian literature space is the subject of several researches undertaken in recent years. The doctoral thesis of Dana Matei, entitled *The Slum in the Romanian Prose* (2010), first proposed the definition of the slum through a double historical and sociological approach, then the illustration of this theme in the space of the novel, followed by the presentation of human typologies from the perimeter of the periphery. The work of Luca Daniel *The Topic of Periphery in the Romanian Inter-War Novel*, impressive by the number of texts it addresses, focuses on the inter-war period and reaches the report center/periphery, without this being the object of its research. The book of Georgiana Sârbu, *The Histories of the Periphery. The Slum in the Romanian Novel from G.M. Zamfirescu to Radu Aldulescu*, analyzes three novels of the slum taken from completely different historical eras and delivered to the reader not in the order of their appearance, but respecting its age: the birth of the slum is illustrated by Eugen Barbu's *Grave*; a „mature” slum is caught in *Maidanul cu dragoste/The Maidan with Love* while *Amantul Colivăresei* circumscribes the slum of the 80-

---

⁷*Ibidem*, p. 190.

90's, „the universe of great demolitions and great constructions”⁸. Ingenious by the curving it operates, by the language with literary valences, the mentioned work concentrates (and this could be a minus) only on the three texts, even if there are some references and to other novels of the slum as well.

The interest for the slum and for the periphery was also manifested in the space of sociology and urbanism, works such as that of Adrian Majuru, *Bucharest of the slums or the periphery as a way of existence*, of Angelica Stan, *the Landscape of the Urban Peripheries: The Landscape Revitalization of The Peripheral Areas*, or of that of Irina Calotă, *Beyond the Center: Dwelling Policies In Bucharest (1910-1944)*, were interesting starting points in understanding the way in which this social reality is perceived and "reflects itself" in the mirror. In all previous research works I have noticed a certain ambiguity regarding the terminological boundaries, concepts such as the suburban, the periphery, the slum being used in a relation of synonymy. Thus, a first step of our research was made in the direction of defining these insufficiently individualized terms **slum, periphery, ghetto**. Another element of originality of this work lies in the analysis of the dynamics between the slum and the center, however considering the slum as the generator of a core of codes and mentalities that regulates its pulse and guides its existence. As the prime center projects its distorting perception onto the slum the latter, in turn, throws distorting filters on the center, which leads to a complicated construction in the imaginary field. The tripartite formula of the relationship involves self-centralization, the rejection of the other or the attraction manifested bidirectional, its different forms deriving from these attitudes: **the appendix slum, the ethnicized slum, the pond slum, the slum of the fallen, the slum as self-imposed exile, the slum of the "new man"**. The models coagulation involved the combination of several research methods, the focus lying on the theory of the imaginary and on the theory of mentalities, but also on importing some approaches from the area of urbanism, of sociology. The faces of death, as presented by Philippe Ariès in *Man facing death*, his impressive incursion into the imaginary built up over time around the "great passage", the psychoanalysis of material elements as a priori categories of perception and imagination, the topography made by Gaston Bachelard or the Baragan space as a Romanian creative matrix added to the Mioritic space by Vasile Băncilă represent only a few of the elements from which our efforts of interpreting the novels of the slum are based.

---

⁸Georgiana Sârbu, *Istoriile periferiei. Mahalaua în romanul românesc de la G.M. Zamfirescu la Radu Aldulescu/ Histories of the Periphery. The Slum in the Romanian Novel from G.M. Zamfirescu to Radu Aldulescu*, Bucharest, Publishing House Cartea Românească, 2009, p. 13.

Furthermore, the large number of texts widely referred to, sometimes contextualizing the writers, other times with an integral lecturing of the work (as is the case of the inter-war writer G.M. Zamfirescu) bring themselves a scientific value to the present work.

Mahalaua, The content of the work is structured on two parts, the first one focused on the detachment of the slum from other terms used in relation of partial synonymy, while the second, much broader, is dedicated to its hypostases in the Romanian novel. Chapter I, *The place of the slum between the center and the periphery*, started from the idea of the need to incorporate the slum into the literary area dedicated to the "big city". After an incursion through the novels that approach this literary theme, from the first attempts identified in the perimeter of the mystery novel to contemporary literature, we defined the concept of slum, by reference to center, periphery, ghetto. **The slum**, according to the *Etymological dictionary of the Romanian Language*⁹, means suburb, periphery and comes from the Turkish term *mahalle*, which, in its turn, has its origin in an Arabian term. We have by derivation from this word *suburbanite* (person who lives in the slum/suburb; vulgar, gross), *suburban* (belonging to the slum), *suburbanite* (vulgar woman), *suburban* (trivial word or expression). *Mală* s.f. (street), used in Banat, is its etymological double. In the *Etymological Dictionary of The Romanian Language based on indo-European research*¹⁰, there is a few additional information: a broadening of the meaning of this term, the slum also designating the population living in these places; moreover, the meaning of the Turkish mahalle (neighborhood of a city) is explained.

At its origin, the slum supposes „ **a circular closed arrangement** (subl. ns.- M.A.), as the structure of the first neighborhoods means, first of all, the isolation of the community that lives within their boundaries, while once modernity installed, the term acquires a pejorative significance, with the interest shifted to the idea of openness, valued by the Occident”¹¹. The image of the slum as a closed world is an idea supported by many researchers of this space: „The slums represented communities almost closed, «communication with the outer world, with the other communities being quite reduced. The members of this community would rarely leave the most familiar slum space to venture into the unknown areas of Bucharest»”¹². The term has decayed after 1830, when its significance was restricted to that of a peripheral neighborhood in

---

⁹Alexandru Ciorănescu, *Dicționarul etimologic al limbii române/ Etymological Dictionary of The Romanian Language*. Edition processed and translated into Spanish by Tudora Șandru Mehedinți and Magdalena Popescu Marin, București, Publishing House SAECULUM I.O., 2017, p.484.

¹⁰Mihai Vinereanu, *Dicționar etimologic al limbii române pe baza cercetărilor de indo-europenistică. /Etymological Dictionary of The Romanian Language based on Indo-European Research*. IInd Edition, Bucharest, Publishing House Alcor Edimpex, 2009, p. 505.

¹¹*Ibidem*.

¹²Irina Stănculescu, *Apariția și evoluția denumirilor de străzi din București, / The Emergence and evolution of the Street Names in Bucharest*, apud Adrian Majuru, *Bucharest: The Story of a Human Geography.*, p. 13.

contrast to the city center, from which it separates by different principles of space organization. This peripheral reference to the term appears "against the backdrop of the elements of Western urban life, when the slums in the center of the city disappear into a cosmopolitan urban space. This unitary, homogeneous urban body will continue to be surrounded by the remaining edges, anchored in a pre-modern coexistence and environment status, which has led to the identification of the slum with these edge regions."¹³ If the slum remains a labyrinth, isolated space, the center undergoes a remodeling by „the ordered alternation of the green areas with the built ones”¹⁴. These different principles of spatial organization are overlapped by axiological landmarks, mentalities, different organizational structures.

We therefore witness the birth of a new center, a center of the slum that differs from the primary/original/reference center (concept which we have proposed as the center of the center). The slum seen as a center allows a clear delineation between this concept and the concept of periphery. If the periphery remains linked to the primary center, being secondary to it (both from the point of view of its genesis and at an axiological level), the slum is constituted as an urban entity with its own organizational and value physiognomy. The perspective does not eliminate the interaction of the slum with the primary center, but the relationship assumes a certain dynamics over time, taking several forms. Unlike the periphery, the slum does not exhaust its resources by focusing on the center, as there are times when the two evolve in parallel. Moreover, its report to the periphery will take into account the topological perspective first of all, the periphery as an edge in relation to a reference center.

By applying the concept of alterity, defined from several perspectives (Martin Buber, Lucian Boia, Emmanuel Levinas) the relational binomial the slum man - the urban center man has opened in a „complex and multi-layered imaging equation”¹⁵, determining a profound understanding of the way in which the double perspective materializes itself: the center versus the slum and vice versa.

The second part of the work, *The Slum – Romanian mirrors*, is focused on illustrating the topic in the Romanian novel space, the element of novelty being the outlining of certain typologies of the slum by referring to the primary center. Organized in three chapters (*The Slum – reality separated from the center*, *The Slum – the center’s gliding into the slum*, *The Slum – the center devourer*) this section is more consistent. The grouping of novels according to the dynamics of the centers was not dictated by the chronological criterion, its illustrations being

---

¹³ Adrian Majuru, *București: Povestea unei geografii umane*, / The Story of a Romanian Geography, București, Editura Institutului Cultural Român, 2007, p.12.

¹⁴ Andreea Răsuceanu, *Cele două Mântulese*, București, Editura Vremea, 2009, p.17.

¹⁵ Andrei Oișteanu, Andrei Oișteanu, *Imaginea evreului în cultura română. Studiu de imagologie în context est-central-european*. Ediția a II-a, revăzută, adăugită și ilustrată, București, Editura Humanitas, 2004, p.14.

conditioned only to a certain point by a social, political or historical context. It allowed the selection of novels from different periods for a hypostasis of the relationship between the center and the center of the slum. There are of course certain contexts that generate the emergence of an attitude towards the center, the factors are though very complex and there are bidirectional forces: a weakening of the center, which allows the slum to approach it; on the contrary, the rigidity of the node of urban significances, its self-sufficiency generates either a similar reaction from the center of the slum that folds proudly on its own values, customs, or a violent forcing of barriers. What emerges beyond the limits of the center proves to be a complex and polymorphous reality, impossible to comprehend in a schematic formula, and the faces of the literary slum offer a spectacle of a moving world. By tracing the relationship between the primary center and the center of the slum, a history of a complicated relationship is outlined, consumed in several stages: from self-centralization to gliding into the peripheral perimeter and to the malicious intrusion into the urban centric tissue.

The first direction, the withdrawal of the urban center and also of the slum core over their own realities, in an attempt of preserving their individualizing elements, opens more mirrors. **The Appendix slum**, isolated by geographical barriers¹⁶, and also social, „a neuralgic area, an area amplifying the settlement beyond its limits”¹⁷ is run following its own ethical code which rarely interferes with the demands of the primary center, providing it though its material and human resources. In the novels of G.M. Zamfirescu (**subchapter II.2. G.M Zamfirescu – the Barrier or the lyricization of the slum**) reunited in the cycle the *Barrier*, the appendix slum is a world of suffering, of maturation, and the main character feels in the center area an intruder, an impostor, an uprooted. *The Hollow* by Eugen Barbu (in **subchapter II. 3. Eugen Barbu- the Hollow or the empathizing slum**) is focused on the gradual emergence of this entity, from the first shakes, to its maturation. It approaches the central area, but the territorial expansion is not the equivalent of a change of the slum into the primary center, as it remains faithful, despite its obvious embellishment, to its essence. The text of Eugen Barbu, as well as the "decomposed novel" of Panait Istrati (**subchapter II.4. Panait Istrati-Codin, Mihail or the slum of the ponds**) bring forth characters that determine a strong attraction, the centripetal force that they

---

¹⁶Irina Calotă în *Dincolo de centru. Politici de locuire în București 1910-1944*, semnala implementarea unor politici urbanistice care urmăreau stoparea dilatării incontrollabile a orașului încă din 1860: „Scopul declarat al acesteia era acela de a-și concentra toate eforturile asupra modernizării, salubrității și estetizării zonei centrale, zona periferică (și, evident, cea suburbană) urmând a fi subiectul unor investiții ulterioare, în limita bugetului disponibil”, p. 46. /Irina Calotă in *Beyond the center. Dwelling Policies in Bucharest 1910-1944*, signaled the implementation of urban policies meant to stop the uncontrollable expansion of the city since 1860: "Its stated purpose was to concentrate all its efforts on the modernization, sanitation and estheticization of the central area, the peripheral area. (and obviously the suburban one) to be the subject of further investments, within the limit of the available budget. P. 46

¹⁷*Ibidem*, p. 44.

exercise on the others being producer of new centers. The inkeeper Stere, the chief of the thieves gang, Bozoncea, and the pawn-broker Bică-Jumătate, in *the Hollow*, the same as Codin, Mihail, in the text of Istrati are points generators of these forces of attraction. As a coercive space, generator of prejudices, the Istrian slum (**the enclave slum**) opens to the space of the ponds, the authoritative avatar, Adrian Zografi, discovering here absolute freedom and true friendship. For this character there is no relation to the primary center, but no alignment with the values of the slum, attitude that also pertains to the structure of the insurrected. The **ethnicized slum** (**subchapter II.5. Isac Peltz- *Calea Văcărești* or the ethnicized slum**) of the novels of Isac Peltz or Ion Călugăru, another mirror of self-centralization, is a community structure compacted and marked by a set of social, cultural and especially inflexible religious rules, in which alterity/otherness is considered a threatening presence.

The centripetal force of the slum (**Chapter III. *The slum – the center gliding into the slum***) is surprised in several forms: the decay from the center elites' sphere, part of a complex ceremonial of initiation or a form of purification by suffering. **The mystical slum** (**subchapter III.2. Mateiu I. Caragiale *Craii de Curtea-Veche*-the mystical slum**) of *Craii de Curtea-Veche* represents a last stage of initiation into evil which the character-narrator is subject to, but here the exploration of this world is a choice, not an obligation. Once the ritual concluded by the acceptance by the neophyte of the Bovaric and real selves, the guides are required to leave the stage by the death of Pașadia, by Pantazzi's departure after the recovery of his real identity and by Pirgu's ascending voyage, the latter being an expression of the center intoxication. **The slum of the fallen** (**subchapter III.3. Carol Ardeleanu- *Diplomatul, tăbăcarul și actrița*/The diplomat, the tanner and the actress or the fall into the slum/the slum of the fallen**), as it is profiled by the novel of Carol Ardeleanu, *Diplomatul, tăbăcarul și actrița*, preserves, despite the misery, a profound human side by the way in which it adopts the family of the diplomat Barbu Sălceanu fallen to disgrace. This empathizing attitude is also justified by the fascination of the tanners, of the inhabitants of this humble neighborhood for what had been in touch with the center. Social decay has solely a downward dimension as the change of direction, the return to the privileged area are no longer possible and the characters find different forms of survival: drinking as a way of forgetting (in the case of the consul) or carving the edges of reality and designing a world of compensatory reveries (the diplomat's wife, who lives in the area of memories, and his daughter, Agata, who finds refuge, up to a certain point, in the theatre world/space. **The slum as self-imposed exile** (**subchapter III.3. Iolanda Malamen- *Antoniou și Kawabata* or the slum as a self-imposed exile**), visible in recent nowadays world, is the equivalent of an incursion into the world of begging. Registered into an elitist journey, Antoniu's

destiny is suddenly broken after being betrayed by the only woman whom he had ever loved. In the ghettos of the capital, in the space of the garbage, an almost unrecognized humanity is proliferating, at the borders of animalism, for whom the adherence of Romania to the European Union does not bring the hope of salvation, but, on the contrary, the threat of imminent evacuation. The novel opens, through different inter-textual sequences, to a refined aesthetic game, in which the image of the writer caught in the deforming mirror of his texts is outlined.

Violent intrusion into the central urban tissue (Chapter IV. *The slum – the center devourer*) is the third form of the way in which the relationship between the slum and the original center is underlined. The literary slum cannot be approached simplistically, but in the pejorative sense of moral, social, and behavioral inferiority. As surprised in the texts selected in the present work, it is not only a hell of decay, but it is also shaped as a space of salvation from a reality of the center, which manifests itself oppressively. We mention that in this second version the center is profiled in a duplicative and dictatorial manner in the terms set by I.L. Caragiale: “a number of *temperers*, well-stuck in state jobs, with one party now holding the power, then the other party and so on. *Temperers* build up the Center and the center has as its chief a highly recognized statesman, an eminently *temperer*, who sits on the ministerial throne as comfortable when the cabinet is conservative as he sits when the cabinet is radical”¹⁸. The novel of Radu Aldulescu, *Amantul Colivăresei*, (**subchapter III.4. Radu Aldulescu - *Amantul Colivăresei* the slum of the „new man”**) suggests such a perspective of the slum which becomes a perimeter of escape from a pressing reality. The parasitism of the main character, Mite Cafanu, is a form of survival of the one who refuses to be entangled in the corset of a totalitarian system. On the other hand, the slumming of the original center, the invasion of its imposture in the middle of the urban tissue, the destruction of the representative images of an uncomfortable past are ways of installing the communist regime.

The intoxication of the center, as illustrated by the inter-war novel of N.D. Cocea, *Nea Nae*, (**subchapter III.2. N.D. Cocea- *Nea Nae* or the intoxication of the center**) is focused on the way in which a single individual forces and manages to break through the gates of the "citadel", penetrating insolently in this area. To a certain extent, the character's ascension seems unstoppable, but the ambition to seduce a princess, as the last step of conquering the privileges of the center, ultimately causes his death. The centric power of the character is sustained by the wealth he holds, which determines at the level of humanity that populates the privileged space of the urban nucleus if not an obedient attitude, at least an attitude of acceptance.

---

¹⁸I.L. Caragiale, *Ce este Centrul?* în vol. *Opere III*. Studiu introductiv și cronologie de Ștefan Cazimir, București, Editura Național, 2000, p. 528./ *What is the Center? In vol. Works III. Political Articles And Dramatic Chronicles. Edition processed by Ștefan Cazimir, Bucharest, 2000, p. 528./*

The novel of Petru Cimpoeșu, *Simion liftnicul*, (**subchapter III.3. Petru Cimpoeșu - *Simion Liftnicul* or the compression of the slum on the vertical**) is the novel of the Romanian transition, which brings forth **the slum compression on the vertical**, a decentralized humanity, disoriented by the political and social changes which it experiences. The need for a protective center, reminiscent of the communist period, against the background of an emotional infantilization, facilitates the coagulation of new, more permissive axiological landmarks. From here to the values downturn and to the slumming of the entire country it takes only one-step.

The conclusions of the present thesis focused on two complementary directions: on the one hand, the synthetic highlighting of the typologies of the literary slum developed during the work, on the other hand, the highlighting of different writings, visions that the novel dedicated to this topic has generated over time.

Besides the slum gliding into the urban space, the novels dedicated to this reality record different writings, reflecting distinct aesthetic visions, more or less distorting filters through which it was "viewed".

The poetic, lyricizing method impresses the writing of G.M. Zamfirescu in all the novels that form the cycle of the *Barrier*. However, the mirror of the slum is not disfigured by its detachment from reality, managing to surprise a cruel, vulgar world, pigmented with naturalistic elements. Above the sharp gaze that sincerely notes the tragic dimension, in a protective gesture, the writer casts a veil of beautiful words, a poetry that softens the outlines. The artificiality of which the writer is accused by some critical voices is only installed when the speech of the character-narrator is applied indistinctly to the other "crooked souls", sounding in a shrill note.

Without sliding into a sweet lyricism, the literary formula which Eugen Barbu chooses is marked by a dose of empathy, an effect of the writer's approach to this micro-universe which he was familiar with from the inside. The approximation, however, is combined with a form of detachment, which allows tracing correct hypostases of the circumscribed space. There is **a poetry of the slum**, with no artificialness of language, with no theatrical gestures, inscribed into a natural of the expression, sometimes laconic, betraying an attitude of serene acceptance, without unnecessary struggles and lamentations of what life means in the slums of Bucharest.

A profound subjective vision involves the writing of Panait Istrati, which is based on the insertion in different degrees of his own biography. The internal focus, however, determines the delivery of different perspectives depending on the ages and experiences of the narrative voice. By gradually detaching himself from the world of the slum, which condemns his eccentricity, Adrian approaches, on behalf of friendship, individualities that shape him and takes refuge in the space of absolute freedom, the pond.

The literalization of the ghetto with lyrical accents is achieved in the novel of Iolanda Malamen, *Antoniou and Kawabata*, without deforming effects in the sense of the idealization of the realities of a dark sector of existence. The misery of the world in which the beggar Antoniu crawls tired is contoured in all its dimensions (physical, moral), and the inventiveness of the language supports the talent of the character turned throughout the novel into a writer. The intertextual references, the changes of registers in the postmodernist line give birth to refined aesthetic games, in which glimpses of humanity are discovered in the most unusual spaces.

The novels of Isac Peltz are enlisted on the same line of the empathic gaze, **masked in the formula of the realistic novel with naturalistic elements**, in which the ethnicized slum outlines its individualizing profile. The notes of social criticism are a form of unmasking injustice oriented towards a minority that isolates itself, in an attempt to defend, but also to preserve the elements that individualize it. The ghetto of Isac Peltz is articulated without the passionate attitude of a representative voice for a discriminated minority, but beyond the sobriety of the formula, the author remains faithful to the world that he knows from within. We could also notice that at the border with this Romanian type there is also the moment of initiating the literary reportage, as we find it - in the interwar period - with Geo Bogza and Brunea-Fox.

The novel of N.D. Cocea **of naturalistic origin**, *Nea Nae*, represents a sharp look at a world which allows the ascension of a grotesque character who tries to substitute for financial power the values of a center that wants to be elitist, but which proves its weakness by tolerating such a specimen. Presented in thick cushions, the Romanian boor, devoid of the grace and intelligence of the nouveau riche from other spaces, forces the barriers of the center legitimizing themselves only by the wealth that they possess.

The dry realistic vibration is felt in the novels of Radu Aldulescu, which illustrate the misery with poetic accents, as "he heroically relies on the values of style, in a context in which we were accustomed to the style being one of the author's last concerns"¹⁹. Although he explores peripheral spaces of human decay, a sordid reality, where no sin is alien to his characters, the writer does not radicalize his method of creation. The pressed, percussive style, with changes of registers, draws in heavy footsteps the perimeter of a declining world.

Written without pathos, the book of Petru Cimpoeșu presents in a **comic light** a reality tragic by essence: the changes of the social springs disorient a humanity that misses the meaning of such changes, desperately trying to find points of support. The slum on the vertical synthesizes in a representative image realities of post-communist Romania, without

---

¹⁹Doris Mironescu, *Nouăzecismul cu forță și grație*, în „Suplimentul de cultură”, nr. 91, Iași, 2006, p. 6., /The Nineties with force and grace, in the “Culture supplement” no. 91, Iași, 2006, p. 6., / <http://suplimentuldecultura.ro/203/nouazecismul-cu-forța-si-grație/>, (site accessed on 18. 02. 2018).

exaggerations neither in the sense of embellishment, nor in the sense of dramatization. The playful/ludic dimension of the text masks the mess of values, but also people's need to substitute by surrogates the absence of a center.

Built on the template of an initiation scenario, the Mateiu novel, *Craii de Curtea-Veche*, stands under the sign of art, of **aesthetics**. The "unrealistic formula"²⁰, a point of conjunction for literary exegesis, brings it to the vicinity of the fantastic and isolates it through the "poetry of mystery"²¹. The way in which the text is constructed highlights the writer's concern for finding the perfect formula that harmonizes in a coherent composition the parts that make up the complicated initiation ritual. The obstinate return in the plane of the text of the symbol of the mirror and, by extension, of the photograph, of the painting or even of the novel that the narrator character intends to write, configures the need for reflection and the escape in the space of art.

The novel of the slum offers itself in its different hypostases and aesthetic formulas and its chameleon appearance fuels the attention of both writers and readers equally. If, in the plane of social realities, slumming is a threatening form of barbarization of the world which we live in, in the literary plane, the slum fascinates by the human sample, by the mentalities brought forward in the permissive or critical mirror of art.

Our approach has profiled the image of a slum that can sometimes seem harmless by throwing it outside the urban body, sometimes can seem violent, forcing the borders of the center and even prejudicing its essence. Regardless of the mask it wears at some point, the slum proves to be an essential part of urban realities and by its reflection in the "second game" of art, a literary prolific theme.

---

²⁰Mircea Braga, *Craii de Curtea-Veche sau Fenomenologia unui ritual de inițiere* în vol. *Rătăcind prin canon*, p. 297./ Mircea Braga, *Craii de Curtea-Veche or the Phenomenology of an initiation ritual* in vol. *Wandering through the cannon*, Editura TipoMoldova, Iași, 2013, p. 297.

²¹Gheorghe Glodeanu, *Poetica misterului în opera lui Mateiu I. Caragiale*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2003, p. 14.

BIBLIOGRAFIE

OPERE LITERARE

- ADERCA, FELIX, *Domnișoara din strada Neptun*, București, Editura pentru Literatură, 1967.
- ALDULESCU, Radu, *Amantul Colivăresei*, Iași, Editura Polirom, 2013.
- ALDULESCU, Radu, *Istoria unui ținut de verdeață și răcoare*. Ediția a II-a, București, Editura Cartea Românească, 2007.
- ALDULESCU, Radu, *Sonata pentru acordeon*, București, Editura Albatros, 1993
- ARDELEANU, Carol, *Diplomatul, tăbăcarul și actrița*, București, Editura ROMCART, 1997.
- ARDELEANU, Carol, *Viață de câine*, București, Editura Adeverul S.A., 1937.
- ARDELEANU, Carol, *Casa cu fete*, București, Editura Cugetarea, 1931.
- BARBU, Eugen, *Caietele principelui. Jurnal de creație*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1972.
- BARBU, Eugen, *Jurnal*, București, Editura pentru Literatură, București, 1966.
- BENADOR, Ury, *Ghetto veac XX*. Ediția a II-a, Editura Librăriei „Universala” Alcalay&Co., 1937, București.
- BUJOREANU, Ioan. M., *Mistere din București*. Ediție îngrijită, note, glosar și bibliografie de Marian Barbu. Prefața de Ștefan Cazimir, București, Editura Minerva, 1984.
- CARAGIALE, Mateiu I., *Craii de Curtea-Veche*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 2007.
- CĂLUGĂRU, Ion, *Copilăria unui netrebnic*, București, Editura Hasefer, 1996.
- CIMPOEȘU, Petru, *Simion liftnicul. Roman cu îngeri și moldoveni*, Iași, Editura Polirom, 2011.
- COCEA, N.D., *Nea Nae*, București, Editura „Universala” Alcalay&Co., 1935.
- COCEA, N.D., *Fecior de slugă*, București, Editura Minerva, 1988.
- DEMETRIUS, V., *Tinerețea Casandrei*, în vol. *Scrieri alese II. Romane*. Ediție îngrijită, prefață și note de Margareta Feraru, București, Editura pentru Literatură, 1967.
- FILIMON, Nicolae, *Nenorocirile unui slujnicar sau Gentilomii de mahala*, în vol. *Excursiuni în Germania Meridională. Nuvele*. Postfața și bibliografie de Paul Cornea, București, Editura Minerva, 1984.
- FILIMON, Nicolae, *Ciocoii vechi și noi sau Ce naște din pisică șoareci mănâncă*, București, Editura Art, 2007.

ISTRATI, Panait, *Chira Chiralina*, în vol. *Opere I. Povestiri. Romane*. Ediție îngrijită, cronologie, note și comentarii de Teodor Vârgolici. Introducere de Eugen Simion, București, Editura Academiei Române, Editura Univers Enciclopedic, 2003.

ISTRATI, Panait, *Codin*, în vol. *Opere I. Povestiri. Romane*. Ediție îngrijită, cronologie, note și comentarii de Teodor Vârgolici. Introducere de Eugen Simion, București, Editura Academiei Române, Editura Univers Enciclopedic, 2003.

ISTRATI, Panait, *Cum am devenit scriitor*. Reconstituire pe bază de texte autobiografice, alese, traduse și adnotate de Alexandru Talex, Craiova, Editura Scrisul românesc, 1981.

ISTRATI, Panait, *Mihail*, în vol. *Opere II. Povestiri. Romane*. Ediție îngrijită, cronologie, note și comentarii de Teodor Vârgolici. Introducere de Eugen Simion, București, Editura Academiei Române, Editura Univers Enciclopedic, 2003.

ISTRATI, Panait, *Prefață la Chira Chiralina*, în vol. Panait Istrati, *Opere I. Povestiri. Romane*. Ediție îngrijită, cronologie, note și comentarii de Teodor Vârgolici. Introducere de Eugen Simion, București, Editura Academiei Române, Editura Univers Enciclopedic, 2003.

ISTRATI, Panait, *Trecut și viitor*, în vol. *Opere I. Povestiri. Romane*. Ediție îngrijită, cronologie, note și comentarii de Teodor Vârgolici. Introducere de Eugen Simion, București, Editura Academiei Române, Editura Univers Enciclopedic, 2003.

ISTRATI, Panait, *Spovedania pentru învinși*. Prefață de Paul Cernat, București, Editura Art, 2012.

LUNGU, Dan, *Raiul găinilor*, Iași, Editura Polirom, 2012.

LUNGU, Dan, *Sunt o babă comunistă!*, Iași, Editura Polirom, 2011.

MALAMEN, Iolanda, *Antoniou și Kawabata*, București, Editura Cartea Românească, 2007.

MAZILU, Teodor, *Bariera*, București, Editura Tineretului, 1961.

PAPILIAN, Victor, *Coana Truda*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1988.

PELTZ, Isac, *Calea Văcărești*. Ediție îngrijită, prefață și curriculum vitae de Teodor Vârgolici, București, Editura 100+1 Gramar, 1997.

PELTZ, Isac, *Foc în Hanul cu tei*, București, Editura Hasefer, 1995.

SADOVEANU, Ion M., *Sfârșit de veac în București*. Prefață de Nicolae Manolescu, București, Editura Litera, 2012.

ȘCHIOP, Adrian, *Soldații. Poveste din Ferentari*, Iași, Editura Polirom, 2014.

ȘTEFANOPOLO, Alexandru, *În mahalaua Grant*, București, Editura Eminescu, 1971.

VOICULESCU, Vasile, *Zahei Orbul*. Prefață de Roxana Sorescu, București, Editura ART, 2010.

ZAMFIRESCU, G.M., *Bariera*. Prefață de Florence G.M. Zamfirescu, București, Editura Forum, 1946.

ZAMFIRESCU, G.M., *Cântecul destinelor*, București, Editura „Națională Ciornei”, 1938.

ZAMFIRESCU, G.M., *Corespondență*. Prefață, ediție, note și indici de Claudia Dimiu, București, Editura Minerva, 1988.

ZAMFIRESCU, G.M., *Maidanul cu dragoste*. Prefață de Marius Chivu, București, Litera Internațional, 2009.

ZAMFIRESCU, G.M., *Sfânta mare nerușinare, Sfânta mare nerușinare*. Ediție îngrijită, prefață și bibliografie de Valeriu Râpeanu. București, Editura 100+1 Gramar, 1998.

BIBLIOGRAFIE CRITICĂ

ARHEIM, Rudolf, *Forța centrului vizual: un studiu al compoziției în artele vizuale*. Traducere de Luminița Ciocan, Iași, Editura Polirom, 2012.

ARIÈS, Philippe, *Omul în fața morții*. Traducere și note de Andrei Niculescu, București, Editura Meridiane, 1996.

AUGE, Marc, *Non-places: Introduction to an Anthropology of Supermodernity*, London, Verso, 1995.

BACHELARD, Gaston, *Apa și visele. Eseu despre imaginația materiei*. Traducere și tabel bibliografic de Irina Mavrodin, București, Editura Univers, 1999.

BACHELARD, Gaston, *Poetica reveriei*. Traducere din limba franceză de Luminița Brăileanu. Prefață de Mircea Martin, Pitești, Editura Paralela 45, 2005.

BACHELARD, Gaston, *Poetica spațiului*. Traducere de Irina Bădescu, prefață de Mircea Martin, Pitești, Editura Paralela 45, 2005.

BARBU, Marian, *Romanul de mistere în literatura română*, Craiova, Editura Scrisul românesc, 1981.

BARICCO, Alessandro, *Barbarii. Eseu despre mutație*. Traducere din italiană de Dragoș Cojocaru, București, Editura Humanitas, 2009.

BAUDRILLARD, Jean, *Paroxismul indiferent*, Cluj-Napoca, Editura Ideea Design&Print, 2001.

BĂLAN, Zamfir, *Copilăria lui Adrian Zografi*, studiu introductiv la vol. Panait Istrati, Brăila, Editura Istros-Muzeul Brăilei, 1996.

BĂLAN, Zamfir, *Panait Istrati: tipologie narativă*, Brăila, Editura Istros a Muzeului Brăilei, 2001.

BĂNCILĂ, Vasile, *Spațiul Bărăganului*. Ediție îngrijită de Dora Mezdrea, Brăila, Editura Muzeul Literaturii Române, Editura ISTROS- Muzeul Brăilei, 2000.

BLAGA, Lucian, *Trilogia culturii*, Editura Humanitas, București, 2011.

BLOOM, Harold, *Canonul occidental. Cărțile și Școala Epocilor*. Traducere de Diana Stanciu, postfața de Mihaela Anghelescu Irimia, Editura Univers, București, 1998.

BRAGA, Mircea, *Despre ordinul suveran al receptării*, Sibiu Editura Imago, 2013.

BRAGA, Mircea, *La izvoarele aventurii metodologice modern*, Iași, Editura TipoMoldova, 2013.

BRAGA, Mircea, *Rătăcind prin canon*, Iași, Editura TipoMoldova, 2013.

BRAGA, Mircea, *Teorie și metodă*, Sibiu, Editura Imago, 2002.

BRIDGE, Gary, WATSON, Sophie, *A Companion to the City*, Blackwell, 2003.

BOIA, Lucian, *Pentru o istorie a imaginarului*. Traducere din franceză de Tatiana Nochi, București, Editura Humanitas, 2006.

BUBER, Martin, *Eu și tu*. Traducere din limba germană și prefață de Ștefan Augustin Doinaș, București, Editura Humanitas, 1992.

CALOTĂ, Irina, *Dincolo de centru: politici de locuire în București (1910-1944)*, București, Editura Ozalid, 2017.

CĂLINESCU, George, *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*. Ediția a II-a, revăzută și adăugită. Ediție și prefață de Al. Piru. București, Editura Minerva, 1982.

CĂLINESCU, George, *Ulysse*, București, Editura pentru literatură, 1967.

CĂLINESCU, Matei, *A citi, a reciti. Către o poetică a (re)lecturii*. Traducere din engleză de Virgil Stanciu, Editura Humanitas, București, 2017.

GHICIUDEAN, Gabriela, *Introducere în critica literară. Teoria imaginarului*, Alba Iulia Tipografia Universității „1 Decembrie 1918”, 2016.

CHOAY, François, *Pentru o antropologie a spațiului*. Traducere de Kázmér Kovács, București, Biblioteca Urbanismului-Serie nouă, Revista Urbanismului, 2011.

CONSTANTINESCU, Pompiliu, *Scrieri*. Ediție îngrijită de Constanța Constantinescu, cu o prefață de Victor Felea, București, Editura Minerva, 1970.

COTRUȘ, Ovidiu, *Opera lui Mateiu I. Caragiale*, București, Editura Minerva, 1977.

CROHMĂLNICEANU, Ov. S., *Literatura română între cele două războaie mondiale*, vol I, București, Editura Minerva, 1972.

CUBLEȘAN, Constantin, *În jurul începuturilor romanului românesc*, București, Editura Gramar, 2010.

CUBLEȘAN, Constantin, *Conferințe literare*, Târgu-Lăpuș, Editura Galaxia Gutenberg, 2009.

CULIANU, Culianu, Ioan Petru, *Jocurile minții. Istoria ideilor, teoria culturii, epistemologie*. Ediție îngrijită de Mona Antohi și Sorin Antohi. Studiu introductiv de Sorin Antohi. Traduceri de Mona Antohi, Sorin Antohi, Claudia Dumitriu, Dan Petrescu, Catrinel Pleșu, Corina Popescu, Anca Vaidesegan, Iași, Editura Polirom, 2002.

DERȘIDAN, Ioan, *Mateiu I. Caragiale – carnavalescul și liturgicul operei*, București, Editura Minerva, 1997.

DURAND, Gilbert, *Structuri antropologice ale imaginarului. Introducere în arhitipologia generală*. Traducere de Marcel Aderca. Prefața și postfața de Radu Toma. București, Editura Univers, 1977.

ECO, UMBERTO, *Istoria urâtului*. Traducere din limba italiană Oana Sălișteanu și Anamaria Gebăilă, București, Editura Rao, 2007.

ELIADE, Mircea, *Drumul spre centru*. Antologie alcătuită de Gabriel Liiceanu și Andrei Pleșu, București, Editura Univers, 1991.

ELIADE, Mircea, *Nașteri mistice*. Traducere de Mihaela Grigore Paraschivescu, București, Editura Humanitas, 1995.

FLOREA MARIAN, Simion, *Înmormântarea la români*. Ediție critică de Teofil Teaha, Ioan Șerb, Ioan Ilușiu. Text stabilit de Teofil Teaha, București, Editura „Grai și suflet- Cultura națională”, 1995.

GASSET, Ortega y, *Studii despre iubire*. Ediția a III-a revăzută, București, Editura Minerva, 2007.

Van GENNEP, Arnold, *Rituri de trecere. Studiul sistematic al riturilor de poartă și de prag, de ospitalitate, de adopție, de sarcină și de naștere, de copilărie, de pubertate, de inițiere, de ordinație, de încoronare, de logodnă și de căsătorie, de funeralii, de anotimpuri, etc.* Traducere de Lucia Berdan și Nora Vailescu. Studiu introductiv de Nicolae Constantinescu. Postfață de Lucia Berdan, Iași, Editura Polirom, 1996.

GIURESCU, Constantin C., *Istoria Bucureștilor*, București Editura pentru Literatură, 1966.

GLODEANU, Gheorghe, *Poetica misterului în opera lui Mateiu I. Caragiale*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 2003.

GOROVEI, Artur, *Datinile noastre la naștere și la nuntă*, București, Editura Paideia, 2002.

GRIGURCU, Gheorghe, *Amurgul idolilor*, București, Editura Nemira, 1999.

HOLDEVICI, Irina, *Psihoterapia cazurilor dificile- Abordări cognitiv-comportamentale*, București, Editura Dual Tech, 2003.

IONESCU-GION, G., *Istoria Bucureștilor*, București, Stabilimentul Grafic I.V. Socecu, 1899.

IORGULESCU, Mircea, *Panait Istrati: nomadul statornic. Viața, opera, aventurile – legende și adevăruri*. Ediție definitivă. Cuvânt înainte de Eugen Simion, Ploiești, Editura Karta-Graphic, 2011.

IORGULESCU, Mircea, *Celălalt Istrati*, Iași, Editura Polirom, 2004,

LE BON, Gustave, *Psihologia mulțimilor*, București, Editura Anima, 1990.

LEJEUNE, Philippe, *Pactul autobiografic*. Traducere de Irina Margareta Nistor, București, Editura Univers, 2000.

LEVINAS, Emmanuel, *Între noi. Încercarea de a-l gândi pe celălalt*. Traducere de Ioan Petru Deac, București, Editura Bic All, 2000.

LEVINAS, Emmanuel, *Moartea și timpul*. Traducere, cuvânt înainte și note de Anca Măniuțiu, Cluj, Biblioteca Apostrof, 1996.

LOVINESCU, Eugen, *Istoria literaturii române contemporane 1900-1937*, București, Editura librăriei SOCEC&Co., 1937.

LOVINESCU, Eugen, *Istoria literaturii române contemporane*. Postfață de Eugen Simion, București, Editura Minerva, 1989.

LOVINESCU, Vasile, *Al patrulea hagialâc. Exegeză nocturnă a Crailor de Curtea veche*. Ediție îngrijită de Florin Mihăiescu și Roxana Cristian. Ediția a II-a, București, Editura Rosmarin, 1996.

MAJURU, Adrian, *Bucureștii mahalalelor sau periferia ca mod de existență*, București, Editura Compania, 2003.

MAJURU, Adrian, *București: Povestea unei geografii umane*, București, Editura Institutului Cultural Român, 2007.

MAJURU, Adrian (coord.), *Bucureștiul subteran: cerșetorie, delincvență, vagabondaj*. Ediția a II-a, Pitești, Editura Paralela 45, 2006.

MAJURU, Adrian, STĂNESCU, Florin Alexandru, *Bucureștiul subteran: sinuciderea*, Ediția a II-a, Pitești, Editura Paralela 45, 2006.

MANOLESCU, Nicolae, *Arca lui Noe. Eseu despre romanul românesc*, București, Editura 100+1 GRAMAR, 2005.

MANOLESCU, Nicolae, *Istoria critică a literaturii române*, Pitești, Editura Paralela 45, 2008.

MEHR, Boris Marian, *Evreii: istorie, valori*, București, Editura Hasefer, 2000.

MICU, Dumitru, MANOLESCU, Nicolae, *Literatura română de azi 1944-1964. Poezia, proza dramaturgia*, București, Editura Tineretului, 1965.

MILCA, Andrei, *Fețele lui Ianus și măștile scriitorului: Eugen Barbu-viața și opera*, București, Editura Niculescu, 2013.

MIONEL, Viorel, *România ghetourilor urbane. Spațiul vicios al marginalizării, sărăciei și stigmatului*, București, Editura Pro Universitaria, 2013.

MITCHIEVICI, Angelo, *Mateiu I. Cargiale. Fizionomii decadente*, București Institutul Cultural Român, 2007.

MORAR, Ovidiu, *Scriitori evrei din România*, Editura Ideea Europeană, București, 2006.

MORIN, Edgar, *Gândind Europa*. Ediția a III-a, București, Editura TREI, 2002.

MUTHU, Mircea, *Balcanologie*, vol I, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 2002.

NICOARĂ, Simona, NICOARĂ, Toader, *Mentalități colective și imaginar social. Istoria și noile paradigme ale cunoașterii*, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană, 1996.

OFRIM, Alexandru, *Străzi vechi din Bucureștiul de azi*, București, Editura Humanitas, 2007.

OIȘTEANU, Andrei, *Imaginea evreului în cultura română. Studiu de imagologie în context est-central-european*. Ediția a III-a, revăzută, adăugită și ilustrată, Iași, Editura Polirom, 2012.

OIȘTEANU, ANDREI, *Sexualitate și societate. Istorie, religie și literatură*. ediție ilustrată, Iași, Editura Polirom, 2016.

OLTEANU, Antoaneta, *Homo balcanicus: trăsături ale mentalităților balcanice*, București, Editura Paideia, 2004.

OPREA, Alexandru, *Cinci prozatori iluștri, cinci procese literare*, București, Editura Albatros, 1971.

OPREA, Alexandru, *Panait Istrati. Dosar al vieții și al operei*, București, Editura Minerva, 1976.

PAZ, Octavio, Octavio Paz, *Dubla flacăra (Dragoste și erotism)*, București, Editura Humanitas, 2003.

PETRAȘ, Irina, *Moartea la purtător. Stări și cuvinte*, București, Colecția Migrene, Editura ASE, 2012.

RÂPEANU, Valeriu, *George Mihail-Zamfirescu. Schiță monografică*, București, Editura de Stat pentru Literatură și Artă, 1958.

RĂSUCEANU, Andreea, *Bucureștii lui Mircea Eliade: elemente de geografie literară*. Prefață de Sorin Alexandrescu, București, Editura Humanitas, 2013.

RĂSUCEANU, Andreea, *Cele două Mântulese*, București, Editura Vremea, 2009.

REJMER, Margot, *București: praf și sânge*. Traducere de Luiza Săvescu, Iași, Editura Polirom, 2016.

DE ROUGEMONT, Denis, *Partea diavolului*. Traducere de Mircea Ivănescu, București, Editura Humanitas, 2006.

SÂRBU, Georgiana, *Istoriile periferiei. Mahalaua în romanul românesc de la G.M. Zamfirescu la Radu Aldulescu*, București, Editura Cartea Românească, 2009.

SEBASTIAN, Mihail, *Eseuri, cronici, memorial*. Ediție îngrijită și prefață de Cornelia Ștefănescu, București, Editura Minerva, 1972.

STAHL, Henri, *Bucureștii ce se duc cu 175 de ilustrații originale de altă dată*, Imprimeriile E. Marvan, București, 1935.

STAN, Angelica, *Peisajul periferiilor urbane: revitalizarea peisageră a zonelor periferice*, Editura Universitară „Ion Micu”, București, 2009.

STEINHARDT, Nicolae, *Jurnalul fericirii*. Argument de P.S. Justin Hodea Sigheteanul. Ediție îngrijită, studiu introductiv, repere bibliografice și indice de Virgil Bulat. Note de Virgil Bulat și Virgil Ciomoș. Cu un „dosar al memoriei arestate” de George Ardeleanu, Mănăstirea Rohia, Polirom, 2008.

ȘORA, Mihai, *Eu&tu&el&ea... sau dialogul generalizat*, București, Editura Humanitas, 2007.

TALEX, Alexandru, *Panait Istrati. Amintiri, evocări confesiuni*. Ediție, prefață, traduceri și note de Alexandru Talex, București, Editura Minerva, 1985.

TODOROV, Tzvetan, *Noi și ceilalți. Despre diversitate*. Traducere de Alex. Vlad. București, Ed. Institutul European, 1999.

TOMUȘ, Mircea, *Secretul Crailor de Curtea- Veche*, Florești Cluj, Editura Limes, 2014.

UNGUREANU, Cornel, *Geografia literaturii române, azi, vol I Muntenia*, Pitești București, Editura Paralela 45, 2003.

UNGUREANU, Cornel, *Mittleuropa periferiilor*, Iași, Polirom, 2002.

URSA, Mihaela, *Eroticon: tratat despre ficțiunea amoroasă*, București, Editura Cartea Românească, 2012.

VON TEPL, Johannes, *Plugarul și moartea*. Traducere din germana medievală de Marin Tarangul și Emmerich Schäffer. București, Editura Humanitas, 1997.

VIANU, Ion, *Frumusețea va mântui lumea și alte eseuri*, Iași, Editura Polirom, 2015.

ZALIS, Henri, *Contur Eugen Barbu: prozatorul între hotarele adevărului*, Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2008.

DICȚIONARE

Dicționarul explicativ al limbii române. Ediția a II-a, București, Editura Univers Enciclopedic, 1998.

CHEVALIER, Jean, GHEERBRANT, Allan, *Dicționar de simboluri, vol. I*. București, Editura Artemis, 1994.

CIORĂNESCU, Alexandru, *Dicționarul etimologic al limbii române*. Ediție îngrijită și traducere din limba spaniolă de Tudora Șandru Mehedinți și Magdalena Popescu Marin, București, Editura SAECULUM I.O., 2017.

POP, Ion (coord.), *Dicționar analitic de opere literare românești*. Ediție definitivă. Cluj, Editura Casa Cărții de Știință, 2007.

VINERANU, Mihai, *Dicționar etimologic al limbii române pe baza cercetărilor de indo-europenistică*. Ediția a II-a, București, Editura Alcor Edimpex, 2009.

ZACIU, Mircea, PAPAHAĞI, Marian, SASU, Aurel, (coord.), *Dicționarul scriitorilor români. A-C*, București, Editura Fundației Culturale Române, 1995.

TEZE DE DOCTORAT NEPUBLICATE

MATEI, Dana, *Mahalaua în proza românească*, București, 2010.

DUBAN, Adriana Carina, *Carol Ardeleanu. Obsesia ratării și a mediilor decăzute*, Alba Iulia, 2013

DANIEL, Luca, *Tema periferiei în romanul românesc interbelic*, Sibiu, 2011.

ARTICOLE ÎN REVISTE DE SPECIALITATE, STUDII ÎN CONFERINȚE ȘI ÎN VOLUME COLECTIVE, PREFEȚE

BALTAZAR, Camil, *De vorbă cu d-l I. Peltz cu prilejul apariției romanului Calea Văcărești*, în "România literară", anul II, nr. 87, 9 decembrie, 1933, p. 3-4, în vol. *Romanul românesc în interviuri*, vol II, partea II, București, Editura Minerva, 1991.

BURȚA-CERNAT, Bianca, *Ficționarul și cloșardul*, în „Observator cultural”, nr. 389, septembrie 2007.

CERNEA, Silviu, *Cu George Mihail Zamfirescu despre cărțile lui, despre el și despre alții*, în revista „Naționalul nou”, anul II, nr. 345, 8 iul. 1935, în vol. *Romanul românesc în interviuri. O istorie autobiografică, Antologie, text îngrijit, sinteze bibliografice și indici de Aurel Sasu și Mariana Vartic*, vol. IV, partea a II-a, București, Editura Minerva, 1991.

CESEREANU, Ruxandra & CO, *Made in România. Subculturi urbane la sfârșit de secol XX și început de secol XXI*, Cluj-Napoca, Editura Limes, 2005.

CHIVU, Marius, *Ferentari love story*, în „Dilema veche”, nr 522, 13-19 februarie 2014.

CIOCULESCU, Barbu, *Studiul introductiv la ediția Mateiu I. Caragiale. Opere*, Ediție, studiu introductiv și note de Barbu Cioculescu, Editura Fundației Culturale Române, 1994.

COCEA, N.D., *Artistul poate să facă politică sau trebuie să rămână în «Turnul de fildeș»?* în „Rampa”, anul XXVI, nr. 5986, 25 decembrie 1937, în vol. *Romanul românesc în interviuri. O istorie autobiografică. Antologie, text îngrijit, sinteze bibliografice și indici de Aurel Sasu și Mariana Vartic*, vol. I, partea a II-a, București, Editura Minerva, 1991.

CORDOȘ, Sanda, *Scara păcătoșilor*, în „Vatra”, Târgu Mureș, nr.11-12, 2003.

CUCEU, Codruța, *Spațiul ghetoului*, în „Journal for the Study of Religions and Ideologies”, anul I, vol. 1, nr. 2, 2002.

DANIEL, Paul I., *Despre roman și nuvelă*, în „Adevărul”, anul LI, nr. 16342, 8 ian. 1937, p.7, în vol. *Romanul românesc în interviuri. O istorie autobiografică. Antologie, text îngrijit, sinteze bibliografice și indici de Aurel Sasu și Mariana Vartic*, vol. IV, partea a II-a, București, Editura Minerva, 1991.

DANIEL, Paul I., *De vorbă cu George Mihail Zamfirescu*, în „Epoca”, nr. 1615, 15 iunie 1934, în vol. *Romanul românesc în interviuri. O istorie autobiografică. Antologie, text îngrijit, sinteze bibliografice și indici de Aurel Sasu și Mariana Vartic*, vol. IV, partea a II-a, București, Editura Minerva, 1991.

DOINAȘ, Ștefan Augustin, *Eu și celălalt*, în „Secolul 21”, nr. 1-7 (442-448), București, 2002.

DOINAȘ, Ștefan Augustin, *Fragmente despre alteritate*, în „Secolul 21”, nr. 1-7 (442-448), București, 2002.

DOBRESCU, Caius, *Spațiul urban ca mitologie seculară, autotransgresie ficțională și „lume a lumilor”*. *Trei abordări teroretice*, în vol. Dumitru Chioaru (coord.), *Orașul și literatura*. Prefață Paul Cornea, București, 2009.

ENACHE, Daniel Cristea, *La bloc*, în „Adevărul literar și artistic”, București, 8 februarie 2005.

ECO, Umberto, *Anti-Porfiriu*, în vol. Gianni Vattimo, Pier Aldo Rovatti (coord.), *Gândirea slabă*. Traducere de Ștefania Mincu, Constanța, Editura Pontica, 1998.

ENE, Mihai *Metropola ca topos generator în literatura decadentă*, în vol. Dumitru Chioaru (coord.), *Orașul și literatura*. Prefață Paul Cornea, București, 2009.

GÂRBEA, Horia, *Interviu cu Petru Cimpoesu*, în „Ramuri”, Craiova, nr. 1, 2008.

ENACHE, Daniel Cristea, *Viață de câine*, în ”România literară”, București, An. XXXIX, nr.24, 22 iunie 2007.

GYORFI, Simone, *Romanța centralizării. Lungul drum al percepției de sine—de la periferia conștiinței către centrul ei*, în „Acta Iassyensia Comparationis, 5/2007.

ILIE, Rodica, *Utopia citadină în manifestele avangardiste românești*, în vol. Dumitru Chioaru (coord.), *Orașul și literatura*, Prefață Paul Cornea, București, 2009.

IOAN, Ioan, *Câte ceva despre intoxicarea locurilor*, în „Secolul 20” *Loc-locuire-poluare*, București, nr. 1-2-3/406-408, 1999.

IOANID, Doina, *Romanul ca o piesă de compoziție*, în ”Observator cultural”, București, Anul XII, serie nouă nr.354 (612), 16-22 februarie 2012.

IORGA, Nicolae, *Haiducii în franțuzește*, în revista ”Ramuri”, anul XVIII, nr. 14-15, 15 iulie-1 august 1924.

IORGULESCU, Mircea, *Viața la români după evenimente*, în Revista „22”, An XII, nr. 51, 18 decembrie 2001.

ISTRATI, Panait, *Scrisoare deschisă domnului N. Iorga*, în vol. Panait Istrati, *Amintiri, evocări confesiuni*. Ediție, prefață, traduceri și note de Alexandru Talex, București, Editura Minerva, 1985.

JICU, Adrian , *Outsiderul—revanșa provinciei*, în „Vatra”, Tîrgu-Mureș, nr. 1/2018, 26 martie 2018.

LIICEANU, GABRIEL, *Repere pentru o hermeneutică a locuirii*, în „Secolul 20”, București, nr. 1-2-3/ 406-408, București, 1999.

MALAMEN, Iolanda, *Sunt proteică, dar, în același timp și imprudentă*, în „Ramuri”, nr. 9, 2009

MANOLESCU, Nicolae, *Eugen Barbu*, în „România literară”, nr. 46, anul XXXVI, 2004, București, 2004.

MARCU, Luminița, *Umor și metafizică*, în „România literară”, București, An XXXIII, nr. 25, 27 iunie 2001.

MARINESCU, Pericle, *G.M. Zamfirescu*, în „Vremea”, 30 noiembrie 1941, în G.M. Zamfirescu *Corespondența*.

ORNEA, Z., *Centenar I. Peltz*, în „România literară”, nr. 6, an XXXII, 17-23 februarie 1999.

PANAITESCU, C., *Cu d-l Isac Peltz despre Calea Văcărești*, în „Facla”, anul XII, nr. 844, 17 noiembrie 1933, p. 2, în vol. *Romanul românesc în interviuri*, vol II, partea II, București, Editura Minerva, 1991.

PÂRJOL, Florina-Elena, *Argou, mâncare și amor sau cum vorbește, mănâncă și iubește mahalaua în literatura română*, în „Argotica”, nr. 1(1), 2012.

PELTZ, Tia, *Amintirile dor!*. Introducere la *Foc în Hanul cu tei*, București, Editura Hasefer, 1995.

POP, Doru, *Cum ne îmbolnăvesc poveștile altora*, în „Apostrof”, Cluj-Napoca, nr. 10 (209), anul XVIII, 2007.

POPESCU, Alice, *Moscova lui Platonov sau copilul spontan*, în vol. *Orașul și literatura*, Prefață Paul Cornea, București, 2009.

PRUS, Elena, *Parisul ca spectacol românesc al modernității*, în vol. Dumitru Chioaru (coord.), *Orașul și literatura*, Prefață Paul Cornea, București, 2009.

RADU, Alex, *Cerșetorul față cu literatura*, în „Cultura”, nr. 4 (158), noiembrie 2008.

RÂPEANU, Valeriu, *Repere cronologice și permanente psihologice*, prefață la vol. G.M. Zamfirescu, *Sfânta mare nerușinare*. Ediție îngrijită, prefață și bibliografie de Valeriu Râpeanu, București, Editura 100+1 GRAMAR, 1998.

ROGIN, Theodorm *Cazul romanului Groapa - Este sau nu este... plagiat? - Eugen Barbu vs. Stoian Gh. Tudor* în „România literară”, anul XLVIII, nr. 20, 13 mai 2016.

ROLAND, Roman, *Un Gorki balcanic*, prefață la *Chira Chiralina*, în *Opere I. Povestiri Romane*. Ediție îngrijită, cronologie, note și comentarii de Teodor Vârgolici. Introducere de Eugen Simion, București, Editura Academiei Române, Editura Univers Enciclopedic, 2003.

SIMION, Eugen, *Introducere*, prefață la vol. Panait Istrati, *Opere I. Povestiri. Romane*. Ediție îngrijită, cronologie, note și comentarii de Teodor Vârgolici. Introducere de Eugen Simion, București, Editura Academiei Române, Editura Univers Enciclopedic, 2003.

SIMUȚ, Ion, *Viața ca o panoramă*, în „România literară”, București, anul XXXIX, nr. 37, 21 septembrie 2007.

STRAJE, Mihail, *Cu George Mihail Zamfirescu despre romanul Maidanul cu dragoste*, în „România literară”, anul II, nr.59, 1 apr. 1933, p.4, în vol. *Romanul românesc în interviuri. O istorie autobiografică*, Antologie, text îngrijit, sinteze bibliografice și indici de Aurel Sasu și Mariana Vartic, vol. IV, partea a II-a, București, Editura Minerva, 1991.

ȘTEFĂNESCU, Alex, *La o nouă lectură: Eugen Barbu*, în „România literară”, an XXXV, nr 33, 21 august-3 septembrie 2002.

TEODORESCU, Cicerone, *Cu I. Peltz pe Calea Văcărești*, în ”Reporter”, anul I, nr. 3, 20 decembrie 1933, p. 5, în *Romanul românesc în interviuri*, vol II, partea II, București, Editura Minerva, 1991.

TIMAR, Cristina, *Un scriitor par excellence: Petru Cimpoeșu. Argument*, în „Vatra”, Tîrgu-Mureș, nr. 1/2018, 26 martie 2018.

TIMAR, Cristina, *Vatra-dialog cu Petru Cimpoeșu: Câtă vreme nu doare, viața e ceva bun*, în „Vatra”, Tîrgu-Mureș, nr. 1/2018, 26 martie 2018.

TURCUȘ, Claudiu, *Simion liftnicul, după 15 ani*, în „Vatra”, Tîrgu-Mureș, nr. 1/2018, 26 martie 2018.

URIAN, Tudorel, *Minunea de la etajul opt*, în „Cuvântul”, Anul VII (XII), nr. 9 (293)

VAIDA, Mircea, *Cei care fug de pamflet*, în „Tribuna”, anul XXII, nr. 14, 6 apr.1978, p.5; nr. 15, 13 apr. 1978, p. 3 apud *Romanul românesc în interviuri. O istorie autobiografică*, Antologie, text îngrijit, sinteze bibliografice și indici de Aurel Sasu și Mariana Vartic vol I, partea I, București, Editura Minerva, 1991.

VALERIAN, I., *De vorbă cu Carol Ardeleanu*, în „Viața literară”, anul II, nr. 39, 26 februarie 1927, în *Romanul românesc în interviuri*, vol. I, partea I, Antologie, text îngrijit, sinteze bibliografice și indici de Aurel Sasu și Mariana Vartic vol I, partea I, București, Editura Minerva, 1991

VÂRGOLICI, Teodor, *Prefață la Calea Văcărești*. Ediție îngrijită, prefață și curriculum vitae de Teodor Vârgolici, București, Editura 100+1 Gramar, 1997.

ZALIS, Henri, *Prefață la Carol Ardeleanu, Diplomatul, tăbăcarul și actrița*, București, Editura ROMCART, 1997.

SURSE BIBLIOGRAFICE ELECTRONICE

CERNAT, Bianca, *Panait Istrati, „omul revoltat”*. *Repere pentru o literatură a contestației*, disponibil pe http://www.cesindcultura.acad.ro/images/fisiere/rezultate/postdoc/rapoarte%20finale%20de%20cercetare%20stiintifica%20ale%20cercetatorilor%20postdoctorat/lucrari/Cernat_Bianca.pdf, site accesat în 25.11.2017.

FOUCAULT, Michel, *Of other spaces: utopias and heterotopias*, web.mit.edu/allanmc/www/foucault1.pdf, sit accesat la data de 27.04. 2014.

MIHALI, Ciprian, *Centru și periferie: complicații și complicități*, <http://atelier.liternet.ro/articol/22581Ciprian-Mihali/Centru-si-periferie-complicatii-si-complicitati.html>, sit accesat la data de 27.04. 2015.

MOLES, Abrahames, *Les coquilles de l'homme et proxémique*, în sens *Autobiographie d'Abraham Moles. Le cursus scientifique d'Abrahames Moles*, Texte inédit écrit par A. Moles et E. Rohmer Publie dans le „Bulletin de Micropsychologie”, nrs 28 et 29, pp. 30-31, disponibil pe [http://www.infoamerica.org/documentos/pdf/moles autobiografia.pdf](http://www.infoamerica.org/documentos/pdf/moles%20autobiografia.pdf), site accesat la data de 25.04. 2018.

LAZĂR, Adriana, *Spațializarea sărăciei extreme în sate și orașe*, p.6, <http://www.iccv.ro/node/72> sit accesat la data de 04.08. 2016.

SAVA, Emilia, *Un sfert de Capitală a ars în „Focul cel mare”*, http://www.historia.ro/exclusiv_web/general/articol/un-sfert-capitala-ars-focul-cel-mare, sit accesat la data de 23.07.2016.

TIMAR, Cristina, *Cotidian și metafizică în Simion liftnicul de Petru Cimpoeșu*, în *The Proceedings of the “European Integration - Between Tradition and Modernity” Congress*, 3, Editura Universității „Petru Maior”, Tîrgu Mureș, 2009.

VULPESCU, Ana Maria, *Eugen Barbu: omul prin operă și opera prin om* în ”Jurnalul Național”, 13 <http://jurnalul.ro/cultura/arte-vizuale/eugen-barbu-omul-prin-opera-si-opera-prin-om-564868.html>, site accesat la data de 14 ianuarie 2017.

ȘERBAN, Alexandra, *De ce purtau bărbații pantofi cu toc*, <https://www.historia.ro/sectiune/general/articol/de-ce-purtau-barbatii-pantofi-cu-toc>, site accesat în 24 august 2018.